

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος
Ε' Αντιπρόεδρος
Βουλευτής Αρκαδίας – ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Αδικίες και καθυστερήσεις και στην κατανομή του Ειδικού Τέλους ΑΠΕ – Προτίθεται η κυβέρνηση να διορθώσει το υφιστάμενο πλαίσιο;

Το ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής είχε καταψηφίσει κατ' αρχήν τις διατάξεις του ν.4964/2022 «Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, την προστασία του περιβάλλοντος και λοιπές διατάξεις» αλλά και ειδικά τις διατάξεις του άρθρου 87 του σχετικά με το «Ειδικό Τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας» που αντικαταστάσαν το υφιστάμενο πλαίσιο εφαρμογής του ανταποδοτικού τέλους, το οποίο οριζόταν από το άρθρο 25 του ν.3468/2006, όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε.

Στις προϊσχύουσες διατάξεις του άρθρου 25, μεταξύ άλλων, προβλεπόταν ότι τα ποσά του ειδικού τέλους που αναλογούσαν στον οικείο Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού ("Εσοδα από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας") διατίθενταν «υποχρεωτικά και αποκλειστικά, σε ποσοστό 80%, για την εκτέλεση "περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης" σε περιοχές εντός των ορίων του δημοτικού ή κοινοτικού διαμερίσματος όπου είναι εγκατεστημένος ο σταθμός ... και, σε ποσοστό 20%, στην υπόλοιπη περιφέρεια του οικείου Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού».

Στη νέα διάταξη παρ. 4 του άρθρου 87 του ν.4964/2022 προβλέφθηκε ότι το σχετικό ποσό «διατίθεται κατά ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) σε περιοχές εντός των ορίων της Δημοτικής Κοινότητας όπου είναι εγκατεστημένος ο σταθμός και το υπολειπόμενο ποσοστό δύναται να διατίθεται για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων στην υπόλοιπη περιφέρεια της οικείας Δημοτικής Ενότητας. Μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού, τα ποσά του πρώτου εδαφίου διατίθενται υποχρεωτικά και αποκλειστικά, σε ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%), για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων σε περιοχές εντός των ορίων της Δημοτικής Ενότητας, όπου είναι εγκατεστημένος ο σταθμός και το υπολειπόμενο ποσοστό δύναται να διατίθεται για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων στην υπόλοιπη περιφέρεια του οικείου Ο.Τ.Α. Α' βαθμού».

Η διάταξη αυτή αποτέλεσε μια άδικη μεταφορά πόρων μακριά από τις τοπικές κοινότητες που φιλοξενούν ΑΠΕ στα εδαφικά όρια τους.

Το ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής, με την 151/18/29.4.2024 τροπολογία του κατά τη συζήτηση του ν.5106/2024 από τη Βουλή, που μεταξύ άλλων έχει προτείνει από τον Απρίλιο του 2024 την αύξηση του ειδικού τέλους ΑΠΕ που λαμβάνει τόσο η Τοπική Αυτοδιοίκηση όσο και οι συμπολίτες μας που διαβιούν σε αυτές τις περιοχές. Η αύξηση των ποσών που αξιοποιούνται, όπως ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία, για την εκτέλεση περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης, είναι απολύτως αναγκαία, καθώς μπορεί να συμβάλει

πολλαπλασιαστικά στην ανάπτυξη της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, ιδίως στην ελληνική ύπαιθρο που ερημώνει και φθίνει.

Επιπλέον, με την ίδια τροπολογία πρότεινε, με σεβασμό στη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που ρητώς κατοχυρώνεται στο άρθρο 102 του Συντάγματος, την τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 87 του ν.4964/2022 σχετικά με τον τρόπο κατανομής του μέρους του ειδικού τέλους ΑΠΕ που αποδίδεται στους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, για την εκτέλεση περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης με στόχο την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του ειδικού τέλους ΑΠΕ σύμφωνα με τις εξειδικευμένες ανάγκες και προοπτικές κάθε τόπου, τις οποίες -κατ' εφαρμογήν της αρχής της εγγύτητας. Συγκεκριμένα πρότεινε «[τ]ο οικείο Δημοτικό Συμβούλιο, με αιτιολογημένη Απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Δημοτικής Κοινότητας ή του Προέδρου Δημοτικής Κοινότητας όπου είναι εγκατεστημένος ο σταθμός, μπορεί να αναπροσαρμόζει τα ποσοστά ... ανάμεσα στη Δημοτική Κοινότητα, στην υπόλοιπη περιφέρεια της Δημοτικής Ενότητας και στην υπόλοιπη περιφέρεια του Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, άνευ χρονικού ορίου πενταετίας».

Ο τέως Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας απέρριψε τις προτάσεις αυτές.

Όμως στην απάντηση του στις 24 Φεβρουαρίου 2025 σε επίκαιρη ερώτηση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής, παρότι απέρριψε εκ νέου το αίτημα αύξησης του ανταποδοτικού τέλους, παραδέχτηκε ότι «τα ανταποδοτικά πρέπει να γίνουν πολύ πιο αποτελεσματικά σε σχέση με τις τοπικές κοινωνίες», ότι τα ανταποδοτικά τέλη «έρχονται πολύ αργά» και ότι η απόδοση τους καθώς και η χρηματοδότηση των προβλεπόμενων έργων αποδεικνύεται εξαιρετικά χρονοβόρα.

Τα προβλήματα καθυστερήσεων στην απόδοση του τέλους στα οποία αναφέρθηκε ο τέως Υπουργός είναι πολύ πιο έντονα στις περιπτώσεις που έχουν διατυπωθεί ενστάσεις σχετικά με τη διοικητική υπαγωγή γεωγραφικών περιοχών σε Δημοτικές Κοινότητες. Εκεί τα προβλεπόμενα όργανα και οι διαδικασίες εξέτασης και επίλυσης των ενστάσεων που περιγράφονται στις κείμενες διατάξεις, όπως έχουν προβλεφθεί ειδικά μετά τη ψήφιση του ν.4964/2022 όπου οι αρμόδιες επιτροπές ενστάσεων έλαβαν αυτοδιοικητικό χαρακτήρα, έχουν αποδειχτεί αλυσιτελή. Ακόμη και σήμερα δε φαίνεται να έχει επιτευχθεί ο επιμερισμός του αναλογούντος τέλους, για τα έτη 2021 και μετά, στις περιπτώσεις που το διεκδικούν περισσότερες από μία Δημοτικές Κοινότητες.

Επίσης στην απάντηση του ο τέως Υπουργός εξήγγειλε αλλαγές, μεταξύ άλλων, για την επιτάχυνση της απόδοσης του ανταποδοτικού τέλους προέβη σε μια σιβυλλική διατύπωση ότι «πρέπει να έχουν μεγαλύτερο μερτικό άμεσο οι τοπικές κοινωνίες, να υπάρχει και ένα κομμάτι για τους δήμους, αλλά ήταν υπερβολικό το «60%-40%», γιατί ακριβώς υπάρχει αυτή η καθυστέρηση (sic)».

Επειδή όντως στις τοπικές κοινότητες φτάνουν καθυστερημένες τα ανταποδοτικά οφέλη από τη χωροθέτηση των ΑΠΕ στα εδαφικά όρια τους και ενώ αυτές οφείλουν να έχουν δικαίωμα να συνδιαμορφώνουν τις αποφάσεις που τις αφορούν, ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Προτίθεται στις όποιες αλλαγές εξετάζει να προβλέψει επιστροφή του ποσοστού των πόρων που θα αποδίδονται ειδικά στις Δημοτικές Κοινότητες που φιλοξενούν ΑΠΕ στα εδαφικά όρια τους, όπως προβλεπόταν πριν την ψήφιση του ν.4964/2022, σε συνδυασμό με την πρόταση του ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής που θα δίνει τη δυνατότητα μεταφοράς πόρων εκτός δημοτικών κοινοτήτων στην υπόλοιπη περιφέρεια του Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, μόνο

κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Δημοτικής Κοινότητας ή του Προέδρου Δημοτικής Κοινότητας;

2. Πόσες ενστάσεις σχετικά με την κατανομή του ειδικού τέλους έχουν κατατεθεί στο πλαίσιο της εφαρμογής του ανωτέρω θεσμικού πλαισίου, σε τι ποσά και σε ποια αρμόδια χωρική επιτροπή ενστάσεων αναλογούν;
3. Σκοπεύει να επιταχύνει την επίλυση των ενστάσεων, βελτιώνοντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες εξέτασής τους αλλά και παρακάμπτοντας την αδράνεια των υφιστάμενων προβλεπόμενων επιτροπών ενστάσεων αλλά και των οργάνων που τις ορίζουν;
4. Δεσμεύεται ότι οι όποιες τροποποιήσεις προωθήσει θα θεσπιστούν μετά από διαβούλευση με τους εκπροσώπους των τοπικών κοινοτήτων που φιλοξενούν ΑΠΕ στα εδαφικά όρια τους και ότι δεν θα αλλάξουν το υφιστάμενο πλαίσιο αιφνιδιαστικά, μέσω τροπολογίας σε άσχετο νομοσχέδιο, κατά την προσφιλή συνήθεια των Υπουργών της Νέας Δημοκρατίας;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος